

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติในประเทศไทย

ศิริศักดิ์ ไชยสุข¹ สุระชัย ชูผง² และสุทธิภา วงศ์ยะลา³

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะประชากร ความยาวนานในการพักอาศัย ความสามารถทางภาษาไทย พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติในประเทศไทย 2) ศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากร ความยาวนานในการพักอาศัย ความสามารถทางภาษาไทย พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก ด้วยการสำรวจออนไลน์ชาวต่างชาติที่พักอาศัยในประเทศไทย จำนวน 340 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้สถิติ t-test และ One-way ANOVA ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ชาวต่างชาติในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเพศชาย 204 (60%) คน และ เพศหญิง 136 (40%) คน 2) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 23-40 ปี (54.1%) 3) เดินทางมาจากทวีปเอเชียมากที่สุด (35.6%) 4) มีความยาวนานในการพักอาศัย มากกว่า 5 ปี (37.4%) 5) มีความสามารถทางภาษาไทยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$ และ $SD = .998$) 6) มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในระดับระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$ และ $SD = .597$) 7) มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$ และ $SD = .728$) และ 8) มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$ และ $SD = .724$) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) เพศ อายุ และทวีปที่มาของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน 2) ความยาวนานในการพักอาศัย และความสามารถทางภาษาไทยของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน และ 3) พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก และการแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การใช้เฟซบุ๊ก การแสวงหาสารสนเทศ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การปรับตัว

Factors Related to Social Interaction for Adaptation via Facebook by Expatriates in Thailand

Sirisak Chaiyasook¹ Surachai Chupaka² and Suttipa Wongyala³

¹Program in Mass Communication Technology Faculty of Mass Communication, Ramkhamheang University

²Program in Mass Communication Technology Faculty of Mass Communication, Ramkhamheang University

³Communication Arts Program Faculty of Management Science, Chandrakasem Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the demographic characteristics, length of residence, Thai language competence, Facebook usage behavior, information seeking via Facebook and social interaction for adaptation via Facebook of expatriates in Thailand; 2) to study correlations among demographic characteristics, length of residence, Thai language competence, Facebook usage behavior, information seeking via Facebook and social interaction for adaptation via Facebook. This research employed a quantitative approach, using t-test and One-Way ANOVA. The data collection was conducted through an online survey of 340 Thailand-based expatriates.

The results revealed that 1) 204 were males (60%), while 136 were females (40%); 2) a majority of the respondents were between the ages of 23–40 (54.1%); 3) most were from the Asian continent (35.6%); 4) most had resided in Thailand more than 5 years (37.4%); 4) most reported their Thai language competence at a low level ($\bar{X} = 2.03$, $SD = .998$); 5) most reported their Facebook usage behavior at a high level ($\bar{X} = 3.99$, $SD = .597$); 6) they also reported information seeking via Facebook at a moderate level ($\bar{X} = 2.78$, $SD = .728$); and 7) social interaction for adaptation via Facebook at a moderate level ($\bar{X} = 3.12$, $SD = .724$). The results of hypothesis testing were 1) no statistically significant differences in social interaction for adaptation via Facebook by the expatriates were found based on the factors of sex, age and continent of origin ; 2) no statistically significant differences in social interaction for adaptation via Facebook by expatriates were found based on length of residence and Thai language competence ; and 3) statistically significant differences in social interaction for adaptation via Facebook were found based on Facebook usage behavior and information seeking via Facebook.

Keywords: Facebook Usage, Information seeking, Social interaction, Adaptation

Received: 27 August 2018

Revised: 16 October 2018

Accepted: 29 October 2018

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการคมนาคมในปัจจุบัน ทำให้การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของผู้คนมีความสะดวกรวดเร็วกว่ายุคก่อน ๆ (Appadurai, 1996) จากรายงานของเว็บไซต์ Internations ในปี ค.ศ. 2017 มีผู้ที่พักอาศัยนอกประเทศบ้านเกิดตัวเองประมาณ 57 ล้านคนทั่วโลก ชาวต่างชาติจำนวนมากเลือกที่จะเดินทางเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยและการเดินทางเข้ามาของชาวต่างชาติทำให้ตกอยู่ภายใต้อาณัติของสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงอาจทำให้มีความรู้สึกสูญเสียวัฒนธรรมเดิมของตนไป (Culture Loss) เนื่องจากองค์ความรู้เดิมไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ยิ่งไปกว่านั้น ชาวต่างชาติอาจเผชิญกับความเครียด (Acculturative Stress) ซึ่งเกิดจากความรู้สึกยากลำบากในการปรับเปลี่ยนตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ จนนำไปสู่ภาวะถอนตัว (Withdrawal) ไม่เปิดรับวัฒนธรรมอื่น และการเป็นชายขอบ (Marginalization) ซึ่งจะส่งผลต่อความผาสุก (Well-being) ในการดำรงชีวิตในต่างแดน (Berry, 1997; Ward & Rana-Deuba, 2000)

นักวิชาการด้านการสื่อสารและการปรับตัว คือ Kim Y. Y. (2001) กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้คนในประเทศเจ้าบ้านจะทำให้บุคคลได้เรียนรู้วัฒนธรรมและทักษะทางสังคมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปรับตัว นอกจากนี้ แนวคิดเกี่ยวกับ “พฤติกรรมสารสนเทศ” ของ Wilson (1999) ได้เสนอไว้ว่า เมื่อบุคคลเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคยและความรู้สึกไม่แน่นอนในชีวิต (Uncertainty) อันเนื่องมาจากการย้ายถิ่นฐาน จะทำให้บุคคลผู้นั้นขาดความรู้ที่เพียงพอต่อการตอบสนองกับสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Information Seeking) ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ Shuter (2012) ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า การเกิดขึ้นของสื่อสังคมออนไลน์จะเป็นเขตแดน (Frontier) ต่อไปของการศึกษาการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ของผู้คนเป็นอย่างมาก ซึ่งการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นกระบวนการที่ช่วยอบรมบ่มเพาะ (Socialization) บุคคลให้เข้าใจสิ่งที่พึงปฏิบัติหรือแสดงออกเพื่อการวางตัวในสภาวะแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย (Sam & Berry, 1995; Berry, 1997)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้การวิจัยที่ผ่านมาเป็นที่ประจักษ์ว่า การใช้และการบริโภคสื่อดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์เพื่อการปรับตัวของชาวต่างชาติ แต่การศึกษาภายใต้สื่อใหม่อย่างเช่น สื่อสังคมออนไลน์ยังมีอยู่อย่างจำกัด (Shuter, 2012) และยังไม่เป็นที่ศึกษากันอย่างกว้างขวางในประเทศไทย ทั้งนี้ สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ได้ปรากฏขึ้นเมื่อ 20 กว่าปีที่ผ่านมามี คือ ในปี ค.ศ. 1997 ในขณะที่เฟซบุ๊ก (Facebook) เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2004 (Boyd & Ellison, 2008) เป็นสื่อที่เอื้ออำนวยให้เป็นพื้นที่โลกเสมือนในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมระหว่างผู้มาเยือนและผู้คนในประเทศเจ้าบ้าน จึงเป็นแหล่ง

ชุมชนของชาวต่างชาติที่พักอาศัยในประเทศไทย ซึ่งจากการสืบค้นในเฟซบุ๊ก พบว่า มีกลุ่มสนทนาเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติ จำนวน 12 กลุ่ม โดยมีสมาชิกรวมกันทั้งสิ้น 197,705 คน (Facebook, 2017) จากการสำรวจของเว็บไซต์ We are Social ในปี ค.ศ. 2017 พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอันดับหนึ่งของโลก คือ เฟซบุ๊ก มีจำนวนผู้ใช้สูงถึง 1,817 ล้านคน ส่วนในประเทศไทย สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2560) ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พบว่า เฟซบุ๊กเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการใช้งานบ่อยที่สุด และมีจำนวนผู้ใช้มากถึง 41 ล้านคน (Bangkok Post, 2017)

จากความเป็นมาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในหัวข้อ “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติในประเทศไทย” ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเข้าใจต่อกันระหว่างผู้มาเยือนและผู้คนในประเทศเจ้าบ้านให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข อันจะส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะประชากร ความยาวนานในการพักอาศัย ความสามารถทางภาษาไทย พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากร ความยาวนานในการพักอาศัย ความสามารถทางภาษาไทย พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ชาวต่างชาติในประเทศไทยที่เป็นสมาชิกกลุ่มสนทนาเฟซบุ๊ก ซึ่งได้จากการสืบค้นในเฟซบุ๊กจากคำหลัก คือ Expatriates/expats group in Thailand พบว่ามีกลุ่มสนทนาที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว จำนวน 12 กลุ่ม ได้แก่ BANGKOK EXPATS, Bangkok & Expats Forum, Bangkok Expats, Thai visa advice, Phuket New Era Expats UNCENSORED!!, PATTAYA EXPATS CLUB, Expats in Korat/Nakhon Ratchasima, Bangkok Photographers, Bangkok Expats, UdonThani Expats, CHIANG MAI EXPATS, Bangkok Boozies มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 197,705 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ชาวต่างชาติในประเทศไทยที่เป็นสมาชิกกลุ่มสนทนาเฟซบุ๊ก ทั้ง 12 กลุ่ม เนื่องจากผู้วิจัยสามารถมองเห็นรายชื่อของสมาชิกทั้งหมด จึงนำมากำหนด

ขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1967) กำหนดความคลาดเคลื่อนของระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% (0.05) จึงได้จำนวนที่ต้องศึกษา 400 คน เพื่อให้การคัดกรองกลุ่มตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กันและเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่ดี (พงษ์มนัส บุศยประทีป, 2559) ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอิงความน่าจะเป็น (Probability Sampling) และมีวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้

1. นำจำนวนสมาชิกทั้ง 12 กลุ่ม มาแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) (พัชนี เชยจรรยา, 2558) โดยใช้สูตรการคำนวณสัดส่วนที่แนะนำไว้โดย สุทธิติ ชัดติยะ และวิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์ (2554) คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ (400) หารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมด (197,705) คูณด้วยจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม ดังตารางที่ 1 นี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่ม

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.	BANGKOK EXPATS	70,350	142
2.	Bangkok & Expats Forum	52,448	106
3.	Bangkok Expats	21,660	43
4.	Thai visa advice	16,324	34
5.	Phuket New Era Expats UNCENSORED!!	12,304	24
6.	PATTAYA EXPATS CLUB	10,147	20
7.	Expats in Korat/Nakhon Ratchasima	4,652	9
8.	Bangkok Photographers	3,103	7
9.	Bangkok Expats	2,739	6
10.	UdonThani Expats	2,588	5
11.	CHIANG MAI EXPATS	1,104	3
12.	Bangkok Boozyies	286	1
	รวมทั้งสิ้น	197,705	400

ที่มา: Facebook Discussion Group. Retrieved August 20, 2017, from www.facebook.com

2. จัดทำบัญชีรายชื่อ (Sampling Frame) ด้วยการใส่หมายเลขกำกับให้แก่รายชื่อทั้งหมดในระหว่างที่จัดทำหากพบว่ามีรายชื่อใดเป็นสมาชิกมากกว่าหนึ่งกลุ่มก็จะเลือกให้อยู่แค่กลุ่มเดียว

3. การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ฟริชอฟท์แวร์ออนไลน์ (<https://stattrek.com>) ยกตัวอย่างเช่น CHIANG MAI EXPATS มีจำนวนสมาชิก 1,104 คน ผู้วิจัยต้องการ 3 คนในกลุ่มนี้ เมื่อทำการสุ่มแล้วก็จะได้ 3 กลุ่มหมายเลข คือ 0342, 0499, 0536 เป็นต้น

ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าชาวต่างชาติยังพักอาศัยในประเทศไทยจริง ผู้วิจัยจึงเข้าไปตรวจสอบสถานะในหน้าวอลล์ว่ามีภาระบุสถานะพักอาศัยในประเทศไทยหรือไม่ หากไม่อยู่ก็จะทำการสัมภาษณ์อีกครั้ง
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1.1 ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ และทวีปที่มา
- 1.2 ความยาวนานในการพักอาศัย หมายถึง ระยะเวลาในการอยู่อาศัยในประเทศไทย
- 1.3 ความสามารถทางภาษาไทย หมายถึง ระดับความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาไทย โดยพิจารณาจากทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน
- 1.4 พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก หมายถึง ความรู้ความชำนาญในการใช้เฟซบุ๊กทั่วไปในกิจวัตรประจำวัน เช่น การส่งข้อความ การเก็บรักษาหัตถ์เพื่อป้องกันการถูกแฮก ความถี่ในการใช้ เป็นต้น
- 1.5 การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก หมายถึง การกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทยโดยใช้เฟซบุ๊ก เช่น การติดตามเพจสำนักข่าวของไทย การเข้าร่วมกลุ่มสนทนา การดูคลิปวิดีโอและฟังเพลงไทย เป็นต้น

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.1 การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก หมายถึง การใช้เฟซบุ๊กเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกับคนไทยที่แสดงให้เห็นถึงความนิยมเอียงให้เข้าหาและเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมไทย เช่น แสดงความยินดีกับเพื่อนคนไทยเมื่อเขาแบ่งปันข่าวดีบนเฟซบุ๊ก การคอมเมนต์ในโพสต์ของเพื่อนคนไทย การแชทและทักทายกับเพื่อนคนไทย การปรึกษาหารือ การขอคำแนะนำในการพักอาศัย เป็นต้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะประชากรของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกัน
2. ความยาวนานในการพักอาศัยของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกัน
3. ความสามารถทางภาษาไทยของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกัน
4. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกัน
5. การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยได้มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านสื่อสังคมออนไลน์ และ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งได้ค่า IOC (Rovinelli & Hambleton, 1976) เท่ากับ หรือ มากกว่า .50 ขึ้นไป นอกจากนี้ได้มีการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ตัวอย่าง (Cronbach & Shavelson, 2004) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ดังนี้ ความสามารถทางภาษาไทย = .906 พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก = .846 การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก = .822 การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก = .877 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอน มีจำนวนทั้งหมด 38 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะประชากร เป็นคำถามแบบเลือกตอบ คือ เพศ อายุ และคำถามปลายเปิด คือ สัญชาติ ซึ่งผู้วิจัยนำไปจัดกลุ่มใหม่เป็น “ทวีปที่มา” ในภายหลัง จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความยาวนานในการพักอาศัย เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (1 ปี หรือน้อยกว่า, 2-3 ปี, 4-5 ปี, มากกว่า 5 ปี) จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ความสามารถทางภาษาไทย เป็นคำถามเชิงประเมินค่าของลิเกิร์ต (Likert Scale) เกี่ยวกับความสามารถทางภาษาไทย คือ ฟัง พูด อ่าน และ เขียน จำนวน 4 ข้อ การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ แย่มาก (1) จนถึง ดีมาก (5) ซึ่งก่อนการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ทำการปรับจากตัวแปรระดับการวัดแบบต่อเนื่อง (Continuous Variable) ให้เป็นตัวแปรแบบกลุ่ม (Categorical Variable) โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาไทยน้อย และกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาไทยมาก

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามบางส่วนของ Spitzberg (2006) มาปรับใช้ เป็นคำถามเชิงประเมินค่าของลิเกิร์ตเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญในการใช้เฟซบุ๊กทั่วไปในกิจวัตรประจำวัน การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1) จนถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5) จำนวน 10 ข้อ ซึ่งก่อนการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ทำการปรับจากตัวแปรระดับการวัดแบบต่อเนื่องให้เป็นตัวแปรแบบกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กน้อย และ กลุ่มที่มีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กมาก

ตอนที่ 5 การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามบางส่วนของ Asghar (2015) มาปรับใช้ เป็นคำถามเชิงประเมินค่าของลิเกิร์ตเกี่ยวกับการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทยโดยใช้เฟซบุ๊ก การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 4 จำนวน 10 ข้อ ซึ่งก่อนการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้ทำการปรับจาก

ตัวแปรระดับการวัดแบบต่อเนื่องให้เป็นตัวแปรแบบกลุ่มโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กน้อย และ กลุ่มที่มีการแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กมาก

ตอนที่ 6 การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามบางส่วนของ McEwan, Fletcher, Eden and Sumner (2014) มาปรับใช้ เป็นคำถามเชิงประเมินค่าของลิเกิร์ตเกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กในการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกับคนไทยที่แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงให้เข้าหาและเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมไทย การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 4 มีจำนวน 10 ข้อ

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามออนไลน์เป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ Google form แล้วส่งข้อความผ่าน Facebook messenger ไปยังชาวต่างชาติเป็นรายบุคคล ซึ่งมีระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล 2 เดือน คือ ธันวาคม พ.ศ. 2560-มกราคม พ.ศ. 2561 เพื่อให้มีความน่าเชื่อถือและได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เตรียมข้อความไว้ดังนี้

1. เริ่มต้นทักทายด้วยข้อความที่ให้เกียรติแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น Dear Khun ....
2. ระบุว่าผู้วิจัยได้พบชาวต่างชาติจากกลุ่มสนทนาใด เช่น BANGKOK EXPATS
3. ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยอย่างสั้น ๆ
4. ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งระบุลิงค์แบบสอบถามออนไลน์
5. กล่าวขอบคุณและลงชื่อผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รับการตอบแบบสอบถามเสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัสจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณทางสถิติ โดยใช้สถิติในการวิจัย ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรด้วยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติ Independent Samples t-test และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย

จากการสำรวจมีชาวต่างชาติตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 340 คน คน คิดเป็นอัตราการตอบกลับ (Response Rate) ร้อยละ 85 ในภาพรวมชาวต่างชาติมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$ และ $SD = .724$)

“เพศ” ของชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 204 คน (ร้อยละ 60) และเพศหญิง จำนวน 136 คน (ร้อยละ 40) จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า เพศของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 2)

**ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามเพศ**

เพศ	n	$\bar{X}$	SD	t	df	Sig.
ชาย	204	3.09	.737	-.801	338	.424
หญิง	136	3.16	.705			

“อายุ” ของชาวต่างชาติส่วนใหญ่ระหว่าง 23-40 ปี จำนวน 184 คน (ร้อยละ 54.1) รองลงมา คือ ระหว่าง 41-51 ปี จำนวน 72 คน (ร้อยละ 21.2) 22 ปี และน้อยกว่า จำนวน 35 คน (ร้อยละ 10.3) 52-62 ปี จำนวน 33 คน (ร้อยละ 9.7) และ 63 ปี และมากกว่า จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.7) จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า อายุของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 3)

**ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามอายุ**

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.971	4	.243	.460	.765
ภายในกลุ่ม	176.759	335	.528		
รวม	177.730	339			

“ทวีปที่มา” ของชาวต่างชาติส่วนใหญ่มาจากทวีปเอเชีย จำนวน 121 คน (ร้อยละ 35.6) รองลงมาคือ ทวีปยุโรป จำนวน 119 คน (ร้อยละ 35.0) ทวีปอเมริกาใต้และเหนือ จำนวน 73 คน (ร้อยละ 21.5) ทวีปออสเตรเลีย/โอเชียเนีย จำนวน 14 คน (ร้อยละ 4.1) และ ทวีปแอฟริกา จำนวน 13 คน (ร้อยละ 3.8) ตามลำดับ จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า ทวีปที่มาของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามทวีปที่มา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.871	4	.218	.412	.800
ภายในกลุ่ม	176.859	335	.528		
รวม	177.730	339			

“ความยาวนานในการพักอาศัย” ของชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีระยะเวลาการพักอาศัยมากกว่า 5 ปี จำนวน 127 คน (ร้อยละ 37.4) รองลงมา คือ 2-3 ปี จำนวน 80 คน (ร้อยละ 23.5) 1 ปี หรือ น้อยกว่า จำนวน 75 คน (ร้อยละ 22.1) 4-5 ปี จำนวน 58 คน (ร้อยละ 17.1) จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า ความยาวนานในการพักอาศัยของชาวต่างชาติที่แตกต่างกัน มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามความยาวนานในการพักอาศัย

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.891	3	.297	.564	.639
ภายในกลุ่ม	176.839	336	.526		
รวม	177.730	339			

“ความสามารถทางภาษาไทย” ของชาวต่างชาติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$ และ $SD = .998$) ผู้วิจัยได้ทำการปรับระดับข้อมูลใหม่จากตัวแปรแบบต่อเนื่องเป็นตัวแปรกลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม คือ ความสามารถทางภาษาไทยน้อย จำนวน 293 คน (ร้อยละ 86.2) และความสามารถทางภาษาไทยมาก จำนวน 47 คน (ร้อยละ 13.8) จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 พบว่า ความสามารถทางภาษาไทยของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามความสามารถทางภาษาไทย

ความสามารถทางภาษาไทย	n	$\bar{X}$	SD	t	df	Sig.
น้อย	293	3.11	.737	-.921	338	.358
มาก	47	3.21	.636			

“พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก” ของชาวต่างชาติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$ และ $SD = .597$) ผู้วิจัยได้ทำการปรับระดับข้อมูลใหม่จากตัวแปรแบบต่อเนื่องเป็นตัวแปรกลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม คือ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กน้อย จำนวน 33 คน (ร้อยละ 9.7) และพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กมาก จำนวน 307 คน (ร้อยละ 90.3) จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	Sig.
ผู้ใช้น้อย	33	2.52	.758	-5.218	338	.000*
ผู้ใช้มาก	307	3.19	.691			

* $p < 0.05$

“การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก” ของชาวต่างชาติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$ และ $SD = .728$) ผู้วิจัยได้ทำการปรับระดับข้อมูลใหม่จากตัวแปรแบบต่อเนื่องเป็นตัวแปรกลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม คือ การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กน้อย จำนวน 202 คน (ร้อยละ 59.4) และการแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กมาก จำนวน 138 คน (ร้อยละ 40.6) จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 พบว่า การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊กของชาวต่างชาติที่แตกต่างกันมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก
จำแนกตามการแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก

การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	Sig.
ผู้ที่แสวงหาสารสนเทศฯ น้อย	202	2.83	.688	-10.711	330.787	.000*
ผู้ที่แสวงหาสารสนเทศฯ มาก	138	3.55	.544			

* $p < 0.05$

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ช่วยขยายขอบเขตความเข้าใจต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมผ่านเฟซบุ๊กเพื่อการปรับตัวของชาวต่างชาติในประเทศไทยเป็นอย่างมาก ในภาพรวมแสดงให้เห็นว่าชาวต่างชาติที่มีทักษะในการใช้เฟซบุ๊กดีก็จะสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กับคนไทยเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่

ที่ไม่มีควมคุ้นเคยได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับ “การปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อกลาง (Mediated Interaction)” ของ Thompson (1995) ที่เสนอไว้ว่า การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนอกจากจะเกิดขึ้นได้แบบพบเจอหน้าตาในโลกกายภาพแล้ว ยังสามารถเกิดขึ้นได้ผ่านสื่อกลาง อันทำให้เกิด “พฤติกรรมทางไกลต่อกัน (Action at a Distant)” โดยที่ผู้คนไม่จำเป็นต้องปรากฏตัวร่วมกัน (Co-presence) ก็ยังสามารถปฏิสัมพันธ์กันได้ไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาใดและสถานที่ใดก็ตาม (Time and Space) การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์จึงช่วยชดเชยอุปสรรคจากการปฏิสัมพันธ์แบบพบเจอหน้าตา (Face-to-face) ในโลกกายภาพ เกื้อหนุนให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ การเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม การแสดงออกที่เหมาะสม และทำให้ชาวต่างชาติมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Sense of belonging) อันนำไปสู่การปรับตัวให้ดีขึ้นในที่สุด (Toh & DeNisi, 2007; Sawyer, 2011)

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ยังมีข้อค้นพบที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่ผ่านมาด้วย กล่าวคือ ปัจจัยด้านประชากร (เพศ อายุ และทวีปที่มา) ความยาวนานในการพักอาศัย และความสามารถทางภาษาไทย ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก ซึ่งอธิบายในภาพรวมได้ว่า ในยุคของสื่อสังคมออนไลน์โดยเฉพาะเฟซบุ๊ก ช่วยให้การรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างกันน้อยลง เนื่องจากเฟซบุ๊กได้กลายเป็นพื้นที่ในการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม จึงช่วยให้ชาวต่างชาติสามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในประเทศเจ้าบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Toh & DeNisi, 2007) ดังรายละเอียดผลการวิจัยต่อไปนี้

“พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก” มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าเมื่อชาวต่างชาติมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กมาก ก็ย่อมทำให้มีโอกาสในการพบเจอและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้คนในประเทศเจ้าบ้านได้มากตามไปด้วย (Ye, 2006) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Chen (2015) พบว่า การใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับประเทศเจ้าบ้านช่วยสร้างความเข้าใจและเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของประเทศเจ้าบ้าน ส่วนงานวิจัยของ Shafaei, Razak and Nejati (2016) พบว่า การใช้สื่อเพื่อเชื่อมโยงกับผู้คนในประเทศเจ้าบ้านบ่อย ๆ ทำให้ชาวต่างชาติซึมซับเอาความรู้ทางสังคมวัฒนธรรมและสร้างความเข้าใจที่มีต่อสังคมวัฒนธรรมของประเทศเจ้าบ้านที่ส่งผลในทางบวกต่อการปรับตัวตามมา

“การแสวงหาสารสนเทศผ่านเฟซบุ๊ก” มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก อธิบายได้ว่า ผู้คนในประเทศเจ้าบ้านเป็นแหล่งทรัพยากรข้อมูลที่สำคัญที่ชาวต่างชาติสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประเทศเจ้าบ้านได้ (Ward & Rana-Deuba, 2000) อันช่วยเปิดโลกทัศน์ให้เกิดความเข้าใจในบรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรม ค่านิยม กฎระเบียบ และความเชื่อต่าง ๆ ของคนไทย อีกทั้งยังช่วยลดความรู้สึกว่า “เป็นคนแปลกหน้าในต่างถิ่นได้ (Stranger in a Strange Land)” (Hendrickson, Rosen, & Aune, 2011) ซึ่งหากพิจารณาตามแนวคิด “พฤติกรรมสารสนเทศ” ของ Wilson (1999) อธิบายได้ว่า ชาวต่างชาติต้องการข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทยในการปฏิสัมพันธ์กับคนไทยเพื่อการปรับตัวนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Woldeab (2013) ที่พบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในประเทศเจ้าบ้านเป็นกุญแจที่ไขไปสู่การเรียนรู้ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมของสภาพแวดล้อมใหม่ในประเทศเจ้าบ้าน

ส่วนข้อค้นพบที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ได้แก่ “เพศ” ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก อธิบายได้ว่า แต่ละเพศมีจุดแข็งเป็นของตัวเอง เช่นเพศหญิงสามารถเรียนรู้ภาษาประเทศเจ้าบ้านได้อย่างรวดเร็ว (Cochrane, 2010) ส่วนเพศชายก็มักจะมีทัศนคติชอบผู้หญิงไทยเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (Howard, 2008) จึงส่งผลให้การปฏิสัมพันธ์เพื่อการปรับตัวไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Büchi, Just and Latzer (2015) ที่พบว่า เพศหญิงใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่าเพศชาย ข้อค้นพบต่อมา “อายุ” ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมฯ เนื่องจากผู้มีอายุน้อย “เกิดมาในยุคดิจิทัล (Digital Native)” (Kaplan & Haenlel, 2010) จึงมีทักษะการใช้เฟซบุ๊กได้ดี ส่วนผู้มีอายุมากอยู่ในวัยเกษียณก็มักพึ่งพาเฟซบุ๊กติดต่อเชื่อมโยงกับเครือข่ายสังคมที่มีอยู่แล้ว (Rattanasimakul, 2015) ส่วน “ทวีปที่มา” ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมฯ อธิบายได้ว่า การที่เฟซบุ๊กสามารถเชื่อมต่อกันได้ทั่วโลกทำให้เกิด “การผสมผสานวัฒนธรรม (Hybridization)” (Kim, Yun, & Yoon, 2009) ฉะนั้น เมื่อมีการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนกายภาพจึงทำให้ชาวต่างชาติเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ไวขึ้น

“ความยาวนานในการพักอาศัย” ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการปรับตัวผ่านเฟซบุ๊ก อธิบายได้ว่า เฟซบุ๊กช่วยให้ชาวต่างชาติสามารถเชื่อมโยง ปฏิสัมพันธ์กับคนในประเทศเจ้าบ้านและแสวงหาข้อมูลข่าวสารล่วงหน้าก่อนการเดินทางมาถึง (Forbush & Foucault-Welles, 2016) จึงทำให้ระยะเวลาการพักอาศัยไม่มีผลต่อการปฏิสัมพันธ์เพื่อการปรับตัว ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ye (2006) ที่พบว่า ชาวต่างชาติที่มีความยาวนานในการพักอาศัยน้อยมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนในประเทศเจ้าบ้านมาก เนื่องจากเป็นช่วงที่ต้องการรับมือกับสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย ข้อค้นพบสุดท้าย “ความสามารถทางภาษาไทย” ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมฯ ถึงแม้ว่าการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนไทยจำเป็นต้องพูดภาษาไทยได้ เพราะคนไทยไม่ค่อยพูดภาษาอังกฤษ (โอฟาริก ขุนสิทธิ์, 2555) แต่เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งศึกษาการปฏิสัมพันธ์ผ่านเฟซบุ๊ก จึงทำให้ชาวต่างชาติสามารถเลือกพูดคุยกับคนไทยที่สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ อีกทั้ง ชาวต่างชาติในประเทศไทยเป็นจำนวนมากทำงานกับบริษัทข้ามชาติ องค์การระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างรัฐบาล ซึ่งมีคนไทยสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดีอยู่แล้ว ข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Woldeab (2013) ที่พบว่า ชาวต่างชาติที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาประเทศเจ้าบ้านได้มีความสัมพันธ์กับการปฏิสัมพันธ์กับคนในประเทศเจ้าบ้านผ่านทางโลกเสมือน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

1. ชาวต่างชาติควรมีการฝึกทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กให้มีความรู้ความชำนาญ รู้จักการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้คนในประเทศเจ้าบ้านเพื่อเรียนรู้บรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศเจ้าบ้าน

2. ภาครัฐควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ชาวต่างชาติในเชิงรุกมากกว่านี้ เช่น พฤติกรรมที่ควรทำและไม่ควรทำ (dos and don'ts) และตอบคำถามของชาวต่างชาติในกลุ่มสนทนาเฟซบุ๊กต่าง ๆ ส่วนองค์กรและบริษัทข้ามชาติ ควรอบรมการเตรียมความพร้อมต่อการปรับตัวให้แก่พนักงานและแบ่งปันมุมมองทางวัฒนธรรมของชาวต่างให้กับพนักงานคนไทยด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการปรับตัวผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ไลน์ และอินสตาแกรม เป็นต้น ว่าจะมีส่วนช่วยการปรับตัวของชาวต่างชาติอย่างไร

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพ และศึกษาในกลุ่มตัวอย่างประเภทอื่น ๆ เช่น นักศึกษาต่างชาติ ผู้เกษียณอายุ ผู้อพยพ แรงงานต่างด้าว เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- พงษ์มนัส บุคยประทีป. (2559). *สถิติง่าย ๆ ใช้ได้ทุกงาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไอดีซีพีรีเมียร์ จำกัด.
- พัชนี เสงยจรรยา. (2558). *การวิจัยเชิงปริมาณทางนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2560). *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์.
- สุทธิติ ชัดติยะและวิไลลักษณ์ สุวจิตตานนท์. (2554). *แบบแผนการวิจัยและสถิติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เปเปอร์เฮ้าส์.
- โอฬาริก ชุนสิทธิ์. (2555). *การสื่อสารและการปรับตัวทางวัฒนธรรมของบุคลากรไทยในบริษัทสาขาประจำประเทศเพื่อนบ้าน (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Appadurai, A. (1996). *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Asghar, H. M. (2015). Measuring Information Seeking through Facebook: Scale Development and Initial Evidence of Information Seeking in Facebook Scale (ISFS). *Computers in Human Behavior*, 52, 259–270.

- Bangkok Post. (2017). *Thai Firms Lead Region for Clever Use of Social Media*. Retrieved May 2, 2017, from www.bangkokpost.com/tech/local-news/977249/thai-firms-lead-region-for-clever-use-of-social-media.
- Berry, J. W. (1997). Immigration, Acculturation and Adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 46(1), 5-68.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2008). Social Network Sites: Definition, History and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 1-23.
- Büchi, M., Just, N., & Latzer, M. (2015). Modeling the Second-level Digital Divide: A Five-country Study of Social Differences in Internet Use. *New Media and Society*, 18(11), 1-20.
- Chen, W. (2015). Mediatizing the Network Model of Cultural Capital: Network Diversity, Media Use, and Cultural Knowledge Along and Across Ethnic Boundaries. *Social Networks*, 40, 185-196.
- Cochrane, S. (2010). *A Comparative Study on Sociocultural Adaptation of Foreign Students on International Programmes at Faffles Design Institute* (Unpublished master's thesis). Bangkok: King Mongkut's University of Technology North Bangkok
- Cronbach, L. J., & Shavelson, R. J. (2004). My Current Thoughts on Coefficient Alpha and Successor Procedures. *Educational and Psychological Measurement*, 64(3), 391-418.
- Facebook. (2017). *Facebook Discussion Group*. Retrieved August 20, 2017, from www.facebook.com
- Forbush, E., & Foucault-Welles, B. (2016). Social Media Use and Adaptation among Chinese Students Beginning to Study in the United States. *International Journal of Intercultural Relations*, 50, 1-12.
- Hendrickson, B., Rosen, D., & Aune, R. K. (2011). An Analysis of Friendship Networks, Social Connectedness, Homesickness, and Satisfaction Levels of International Students. *International Journal of Intercultural Relations*, 35, 281-295.
- Howard, R. W. (2008). Western Retirees in Thailand: Motives, Experiences, Wellbeing, Assimilation and Future Needs. *Ageing and Society*, 28, 145-163.
- Internations. (2017). *Expatriate Insider: The World Through Expatriate Eyes*. Retrieved May 2, 2017, from <https://www.internations.org/expat-insider/2017>.
- Kaplan, A. M., & Haenle, M. (2010). Users of the World, Unite! The Challenges and Opportunities of Social Media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
- Kim, K.-H., Yun, H., & Yoon, Y. (2009). The Internet as a Facilitator of Cultural Hybridization and Interpersonal Relationship Management for Asian International Students in South Korea. *Asian Journal of Communication*, 19(2), 152-169.

- Kim, Y. Y. (2001). *Becoming Intercultural: An Integrative Theory of Communication and Cross-Cultural Adaptation*. London: SAGE.
- McEwan, B., Fletcher, J., Eden, J., & Sumner, E. (2014). Development and Validation of a Facebook Relational Maintenance Measure. *Communication Methods and Measures, 8*(4), 244–263.
- Rattanasimakul, K. (2015). The Uses and Gratification of Facebook among Adolescents, Working Age and Elderly. *Journal of Public Relations and Advertising, 8*(1), 14–20.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1976). On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-Referenced Test Item Validity. *60th Annual Meeting of the American Educational Research Association* (pp. 19–23). California: ERIC.
- Sam, D. L., & Berry, J. W. (1995). Acculturative Stress among Young Immigrants in Norway. *Scandinavian Journal of Psychology, 10–24*.
- Sawyer, R. (2011). *The Impact of New Social Media on Intercultural Adaptation*. Senior Honors Projects, University of Rhode Island.
- Shafaei, A., Razak, N. A., & Nejati, M. (2016). Integrating Two Cultures Successfully: Factors Influencing Acculturation Attitude of International Postgraduate Students in Malaysia. *Journal of Research in International Education, 15*(2), 1–18.
- Shuter, R. (2012). Intercultural New Media Studies: The Next Frontier in Intercultural Communication. *Journal of Intercultural Communication Research. Special Issue: Intercultural New Media Studies, 41*(3), 219–237.
- Spitzberg, B. H. (2006). Preliminary Development of a Model and Measure of Computer-Mediated Communication (CMC) Competence. *Journal of Computer-Mediated Communication, 11*, 629–666.
- Thompson, J. (1995). *The Media and Modernity: A Social Theory of the Media*. Cambridge: Polity Press.
- Toh, S. M., & DeNisi, A. S. (2007). Host Country Nationals as Socializing Agents: A Social Identity Approach. *Journal of Organizational Behavior, 28*(3), 281–301.
- Ward, C., & Rana-Deuba, A. (2000). Home and Host Culture influences on Sojourner Adjustment. *International Journal of Intercultural Relations, 24*(3), 291–306.
- We Are Social. (2017). *Digital in 2017: Global Overview*. Retrieved May 18, 2017, from <https://wearesocial.com/special-reports/digital-in-2017-global-overview>
- Wilson, T. D. (1999). Models in Information Behaviour Research. *Journal of Documentation, 55*(3), 249–270.
- Woldeab, D. (2013). *The Relationships between Internet Usage and Acculturation of the Horn of Africa Immigrants in the United States* (Unpublished doctoral dissertation). Minneapolis: University of Minnesota.

Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis* (2 ed.). New York: Harper and Row.

Ye, J. (2006). An Examination of Acculturative Stress, Interpersonal Social Support, and Use of Online Ethnic Social Groups among Chinese International Students. *Howard Journal of Communications*, 17(1), 1-20.